

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen V. De Indulgentiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

EXAMEN V.

Circa materiam de Indulgentiis.

CAPVT PRIMVM.

De Ecclesia Thesauro.

1. *Via Indulgentiarum lucratio satisfactionis exco-
vices, tractatio huiusce materia atroxenda. Quia
nam igitur Thesauri Ecclesie nomine intelligendum
Est collectio ex operibus satisfactoriis, que facti
Egerunt non illis pro culpis propriis necessaria.*

2. *Ubinam hic Thesaurus? In sola diuina acceptatione, que
omnia hæc opera ad remunerationem seruat.*

3. *Ex quibusnam præcipue operibus hic Thesaurus consistit?
Præcipue ex operibus Sanctorum, qui nunquam aut raro delin-
quentes longè latè que pœnam pro culpis debitam excelsere.
Talia (v. gr.) opera Deiparæ nunquam delinquentis, Ioannis,
Iacobi: talia Christi opera natura ipsa impeccabilis, pro
quibus solis infinitum hunc Thesaurum esse sub Clemente
VI. fides asseruit.*

4. *Possunt ne Sancti, & iusti viri satisfactorijs suis operibus,
que apud Ecclesie Thesaurum custodiuntur, pro peccatis debitis
aliena culpa satisfacere? Possunt, & de condigno. Quamuis
enim non possint alteri gratiam de condigno mereri: (et
quippe excellentia meritorum soli Christo concessa,) possunt
tamen de condigno satisfacere. v. gr. si Antonius iustus
pro Petro ieiunaret iusto, satisfaceret pro Petro tantum
quantum pro se ipso satisfactorius esset, ut ex Tertuliano
didici.*

5. *Penes quem in terra huiusce Thesauri clavis affidet? Penes
Ecclesiam, & eius caput summum Antistitem: unde apud
ipsum potestas Thesaurum aperiendi, & claudendi cum
voluerit.*

CAPVT II.

Quid, & quotuplex Indulgentia?

6. *Quidnam est Indulgentia?* Relaxatio pœnæ debitæ pro peccato satisfaciens diuino rigori ex operibus Sanctorum, & Christi reseruatis in Ecclesiæ Thesauro per liberalem Papæ condonationem extra vllum Sacramentum. In cuius definitionis expositionem tria suppono. Primum, quouis in peccato præter culpæ reatum contrahi ad pœnam culpæ debitam quandam obligationem, quæ quidem pœna aut soluenda hic per satisfactionem, aut in vita alia per satisfationem; aut in hac & in alia vita per liberam relaxationem à Pontifice factam, qui ex Ecclesiæ Thesauro tantum satisfationis soluit, quantum nos ex nostris operibus soluere tenebamur. Secundum, non semper in hac vita cum remittitur culpa, (quæ tota simul remittitur) vel per Pœnitentiæ Sacramentum, vel per Contritionem, semper totam remitti pœnam: sed tantum pœnæ remitti, quantum apud æstimationem diuinam satisfactorio operi nostro responderet. Ea autem pars pœnæ, quæ remanet, vel in hac est vita soluenda per alia opera satisfactoria, vel per ignem Purgatorij in alia. Tertium, quoduis opus hominis bonum in gratia existentis, & esse meritorium gratiæ, & satisfactorium pœnæ. Hæc tria ad materiam nostram maximè obseruanda.

7. *Quotuplex Indulgentia?* Duplex, Plenaria scilicet, & Temporalis. Per Plenariam simpliciter tota pœna remittitur vel in aliquo genere certo. Per Temporalem non remittitur tota pœna, sed quanta in Bullis exprimitur.

8. *Quando in Bulla septem annorum, aut quadraginta dierum Indulgentia conceditur, quid significat?* Hominem, qui talem indulgentiam consequitur, tantam pœnæ remissionem obtinere, quantum obtinisset, si tanto tempore iuxta Canones peregisset pœnitentiam.

9. *Differt ne Iubileum ab Indulgentia plenaria?* Non differt, nisi quòd per Iubileum committatur commutandi vota facultas, & à reseruatis absoluendi.

10. *Suspenduntur ne Indulgentiæ anno Iubilei?* Profectò in anno Iubilei, quod Romæ à primis vesperis Natiuitatis Dominicæ incipit vsque ad annum sequentem duraturū, reliquæ suspenduntur indulgentiæ, imò & facultates absoluendi

808 *Moralis Theologia Tract. VII. Sacramenta,*
à casibus Pontifici reservatis. Denique Iubileum in anno
Sancto toties obtineri potest, quoties præscripta opera
geruntur. Sic declaravit Urbanus VIII.

CAPVT III.

De ijs, qui possunt Indulgentias concedere.

11. **Q**uamvis potest Indulgentias concedere? Solus Ponti-
fex primario; alij quidem, quatenus eis à Pontifice
conceditur Episcopi cum limitatione hanc ab illo potesta-
tem accipiunt. In Dedicatione Ecclesiæ vnus tantum anni
Indulgentiam concedere possunt: In Anniversario Dedic-
tionis quadraginta dierum; quas quidem subditis solummo-
dò in hac vita degentibus valent impertire. Concedit item
Episcopus cuiusvis operis piij prætextu fidelibus congrega-
tis quadraginta dies Indulgentiæ. v. gr. sub Concionis ter-
mino, &c.

12. Num Episcopus in mortali culpa existens valde con-
dat Indulgentias? Ita planè. Imò licèt sit excommunicatus
(modò non sit denunciatus, & vitandus) per culpam aut ex-
communicationem hanc iurisdictionem non amisit.

13. An possit hanc facultatem non solum Vicario, sed &
cuiuslibet concionatori, & Clerico demandare? Potest; quia Epi-
scopo competit hæc facultas iure Ordinario, vnde eam po-
test delegare. Num laicis? Minimè. Solus Papa de potestatis
plenitudine eam potest laicis delegare; quia solus potest in
iure dispensare communi.

14. Possunt ne Clerici quacunque dignitate condecorati In-
dulgentias concedere? Non possunt, etiam si Cardinales non
Episcopi sint; quia non sunt Ecclesiastici Thesauri dispensa-
tores, nisi ad id facultatem obtineant.

15. Num Capitulum sede vacante, si quidem Episcopi vice-
gerit, valeat concedere Indulgentias? Nequaquam; quia non
succedit Episcopo in potestate extraordinariæ iurisdictionis
scilicet in iis, quæ sunt Episcopali reservata dignitati.

16. Abbas ne suis in locis iurisdictionem obtinens Episcopa-
lem, potest Indulgentias impertire? Non, licèt valeat alios par-
ticipes satisfactionis, & orationum, quæ sunt in Religio-
ne, facere; quia circa Indulgentias non fit Thesauri dis-
pensator.

17. Pontifex, aut Episcopus fruine potest indulgentijs, quas alijs concedit? Potest; quia non debet esse deterioris conditionis, quàm subditi. Tenentur ne ~~ad~~ id opus iniunctum ad lucrationem indulgentiæ præstare? Opus quidem generaliter iniunctum agere non tenentur; sed secum possunt hac in parte dispensare: loco illius aliud pium opus præstando.

CAPVT IV.

De causa Indulgentias concedendi.

18. AN causa ad Indulgentiæ concessionem requiratur? Ita planè; quæ quidem causã tam ex parte concedentis, quàm ex parte petentis indulgentiam, considerare oportet.

19. Causa huiusce exprime sufficientiam. Erit equidem causa sufficiens quidquid in Dei honorem, aut Ecclesiæ cedit utilitatem. Concedi autem affirmo cum Henriquez ex motivo solius misericordiæ pro animabus Purgatorij. Præterea Principi optimè de Ecclesia merito conceduntur, vt alij ad eadem facinora excitentur; quasi Principis egregia facta sint causa indulgentiæ. Peccator denique magnus à Papa vt pio parente ex Thesauo ad satisfaciendum pœnis debitis potest adiuuari.

20. Peccat ne qui pro parua causa indulgentias largissimas concedit? Peccat; quia concedens indulgentias non est Dominus, sed prudens dispensator.

21. Quid si sine causa, aut leui tales Indulgentiæ concedantur? Valida ne? Ita planè, vti Henriquez ex grauibus anti-Henriq. quis Doctoribus egregiè ostendit.

22. Possunt ne pro quolibet opere, aut actu pio etiam leuissimo valide à Pontifice Indulgentiæ concedi? Imò sic plerunque concedi edocet experientia. An non plenaria indulgentia pro Oratione Dominica, aut Angelica salutatione dispensatur? Certè indulgentiæ frustra concederentur, si ad earum consecutionem æquiualens opus esset necessarium. Scio Pontificem aliquando posse indulgentias concedere nullum opus requirendo. v. gr. si defuncto viro Ecclesiæ benefactori indulgentias applicet.

CAPVT V.

De suscipiente Indulgentias.

23. *Quisnam est indulgentia capax? Qui & Baptismo, & fide decoratur. Vnde hæreticus, aut apostata à fide incapax est. Item excommunicatus licet contritus; quia una ex pœnis excommunicationis est communium Ecclesiæ suffragiorum, & bonorum priuatio.*

24. *Est ne capax fidelis, qui in crimine mortali existit? Minimè; quia pœna remitti non potest, nisi prius culpa remittatur.*

25. *Sufficit ne contritum esse? Si in Bulla Confessio indicitur, Confessio necessaria est ei, qui lethalis criminis reatu illicatur. Nam qui post Confessionem vltimam nullum mortale commisit, nec recordatur alicuius nondum per Confessionem expiati, sine præmissa tunc Confessione indulgentiam potest lucrari; quia quando in Bulla Confessio indicitur, sermo assolet esse respectu illius, qui lethali crimine foedatur. Quod si, non indicta in Bulla Confessione, in lethali existens contritionis elicit actum, sufficit ad indulgentiæ consecutionem.*

26. *Tempore Iubilei peccata quis confessus est, sed postea in peccatum mortale incidit, antequam reliqua opera præscripta adimpleret: obligatur ne ad Indulgentiæ consecutionem, nouam Confessionem inire? Minimè; quia impleuit iam conditionem à Iubilæo assignatam. Vnde solum tenetur de lethali post Confessionem commisso conteri in fine.*

27. *Necessum ne est, ut coniecturus indulgentiam sit in gratia toto tempore, quo opera præscripta præstat? Sufficit esse iustum, dum vltimo actui, quo posito indulgentia datur, operam nauat; quia opus præscriptum non debet necessariò esse satisfactorium, sed tantum est conditio, qua posita, Pontifex indulgentiam applicat.*

28. *In peccato mortali existens vltimum quis præstitit opus: expiati deinde peccato per pœnitentiam, Indulgentiæ donabitur? Minimè; quia sicut Sacramenta non reuiuiscunt, quando in ipsorum susceptione appositum fuit impedimentum repugnans substantiæ Sacramenti: ita neque indulgentia reuiuiscit, cuius essentiæ & naturæ status peccato mortali repugnat.*

29. *Elemo*

29. Eleemosynam quis à Bulla præscriptam ob vanam gloriam largitur: lucratur ne Indulgentiam? Si tantum ob vanam gloriam præstitit opus, non lucratur; quia non honestum. Secus si ob vanam gloriam & honestam ^{opus} simul eleemosynæ operam dedit.

30. Intuitur ieiunium ad Iubilei consecutionem: licet ne lactinijs, & ouis uti extra Quadragesimam? Iuxta locorum consuetudinem licet, aut non licet; quia abstinentia ab ouis non est de essentia ieiunij, nec iubileum strictius ieiunium, quam indulgentia *alia exigit*

31. Indulgentia offertur eis, qui Coronam Virginis recitarint: lucratur ne ego te pro me Coronam recitante? Minimè, opus enim iniunctum per te ipsum ex intentione Pontificis præstare teneris; quia sunt actiones personales. Eleemosyna quidem tuo nomine facta opus tuum esse non abnego.

32. Potest ne Indulgentia per opus aliquod internum obtineri? Potest; quia à Pontifice sæpe vel conscientix examen, vel nominis IESU inuocationem ex cordis ore præscribitur.

33. Habeo plures calculos benedictos, quæ à varijs Pontificibus varia conceduntur Indulgentia pro recitatione Rosarij; vel varias obtinui Bullas, quæ mihi ob eandem Rosarij recitationem varias Indulgentias exponunt: lucratur ne eas omnes semel Rosarium recitando? Lucraris; quia eadem Canoniarum horarum recitatione & voto, & præcepto satisfacio. Imò possunt vno & eodem tempore diuersis actibus consequi plures indulgentias, quando vnus actus non impedit alium, v. gr. conceditur vna indulgentia audienti Missam, altera Coronam recitanti: lucratur vtramque, dum recitans Coronam, Missam simul exaudio.

34. Bulla duas hebdomadas assignat, uti commodè omnes fideles sese lucratori Iubilei accingant: possum ne prima hebdomada ieiunare, Ecclesiâ (que visitare, in secundam dilata Confessione? Potest; neque enim Pontificis intentioni repugnat.

CAPVT VI.

De Indulgentiarum valore.

35. **Q**uantum valent Indulgentia? Quantum sonant. Vnde qui statim post obtentam indulgentiam plenariam moritur,

812 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
moritur, ad cœlum mox auolat; quia indulgentia plenaria
sonat omnis pœnæ remissionem accipi.

36. *Est ne Indulgentia concessio latè explicanda?* Ita planè,
quando de concedentis potestate constat; quia fauor est, &
beneficium Principis.

37. *Quantum Indulgentia durat?* Iuxta concedentis in-
tentionem, & non vltra. *Si absolutè concessa est?* Per se loquen-
do, perpetuè durat, nec expirat obitu concedentis. *Conceditur*
Communitati. Durat quandiu durat Communitas, nec cum
personis singularibus definit. *Ecclesia, cui concessa est Indul-*
gentia, destructa noua exaëdificatur. Adhuc valet indulgentia
illo loco concessa. *Templum aliò transfertur.* Quando debita
authoritate fit, vna transfertur indulgentia illi Templo con-
cessa: secus si solo tantum concessa fuisset.

38. *Excipiuntur ne in suspensione indulgentiarum anni lu-*
bilei indulgentia aliqua? Ex S. D. N. Urbani VIII. viuz vo-
cis oraculo, declaratione suspenduntur indulgentiæ in arti-
culo mortis concessæ: nec indulgentiæ pro defunctis: nec
à priuilegiatis tolluntur facultates, & priuilegia absoluentis
exceptis iis, quæ concedi aliàs solent ratione Indulgen-
tiarum.

39. *Potest ne successor Indulgentias ab antecessore concessas re-*
uocare? Potest, quia vt dignitati succedit, ita & potestati. In-
ferior verò non potest.

40. *Reuocatur indulgentia; sed non statim reuocatio meas per-*
uenit ad aures: extinguitur ne statim ac reuocata est? Minimè,
sed cum primùm mihi notum fit. Vnde si quis inuincibili-
ter ignorans sibi indulti concessi reuocationem, bona fide
confessus est peccata reseruata, vel à censuris absolutus est
virtute indulti iam aliàs reuocati, manet à crimine, & cen-
sura expeditus.

41. *Concedi ne potest perpetua indulgentia, ob causam temp-*
oralem? Potest; quare cessante causa, ipsa non cessat.

42. *Conceditur mihi indulgentia pro mortis articulo, se-*
mel accepta non obij: possum ne eadem, superueniente rursum
mortis articulo, frui? Ita planè, si contrarium in Bulla non
exprimatur; quia proposito indefinita æquivalent vni-
uersali.

CAPVT VII.

De Indulgentia pro Defunctis.

43. **D**E Purgatorio mihi notitiam aliquam reddas. *Locus §. 1.*
 adest intra terræ viscera, in quo animæ descendentes à seculo à pœnis expiantur, quæ, remissa culpa mortali & veniali, sunt sine satisfactione relictæ. Porrò Purgatorium in corde terræ residere, quemadmodum infernus quo damnatorum animæ concremantur, commune Doctorum, imo Ecclesiæ placitum certum aded, vt plusquam temerarium sit abnegare. Purgatorij itaque locus proximus sursum versus ascendendo inferorum sedibus, vt ex D. Thoma collegi. Cremantur quidem eodem, quo damnatorum animæ, igne. Quonammodo autem verus ignis agere possit in animas corporibus exutas nulli mortalium reuelatum. Est Purgatorij pœna maior quacumque hoc in seculo inflicta, qua Deus non per ministrum vllum animas corripit; ab ipsòque igne velut à carcere cohibente detinentur illæ, donec debitum omninò persoluant. Erit certè cuiusque tanta pœna illo in loco, quantam homo hîc citra mortem non posset tolerare. Eodem temporis momento, quo anima corpus deserit, iudicatur, & ei sententia lata innotescit, rectaque tendit, quo pergere iubetur, Angelo Custode euntem in Purgatorium comitante, quid ni auolantem ad superos? Profectò non semel ad nos animæ à Purgatorio docturæ rediere, quod è diuina sit dispensatione. Ex eadem aliquando effectum, vt apud nos animæ purgentur, Hugone testante. Animæ denique duplici pœna in Purgatorio afficiuntur, altera damni præcipua quidem, quæ in visionis Dei consistit priuatione: sensus altera, quana ab igne patiuntur.

*Purga-
torium.*

44. *Quonammodo Indulgentia defunctis profunt? Non quidem per modum iudicij, quamuis plenariæ sint; quia Ecclesia non habet iurisdictionem, aut ordinariam potestatem in animas extra Ecclesiæ forum constitutas; sed profunt per modum suffragij, seu auxiliij Ecclesiastici illis applicati.* *§. 2.*
Indulgentia pro defunctis.

45. *Necessum ne est eum, qui opus præstat ad consequendum Indulgentiam pro defuncto, in gratia esse? Minimè; quamuis enim peccati mortalis reus non possit suis operibus pro se aut pro alio satisfacere, nihilominus potest indulgentiam pro defuncto lucrari agens opus præscriptum; quia tunc ille*

non

814 *Moralis Theologia Tract. VII. Sacramenta,*
non dicitur satisfacere sed facere opus, quoposito, Pontifex
defuncto indulgentiam applicat, satisfactiones scilicet Chri-
sti, & Sanctorum.

46. *Indulgentia pro defuncto accepta prodest ne tantum illi,*
quantum profuisset accipienti vivo, si eam sibi applicasset? Ita
quidem. Vnde si indulgentia plenaria sit, prodest defuncto ad
remissionem omnis pœnæ, modo Deus eam acceptet.

47. *Quanam suffragia animabus profuant?* Eleemosyna, ora-
tiones, Sacrificium Missæ, ieiunia, humicubatio, flagellatio,
gestatio cilicij, & alia huiusmodi. Profecto præstantissima
suffragia sunt Missa, & plenaria indulgentia. Si tamen pro
vno defuncto iam Missæ multæ fuerint celebratæ, & aliunde
vrgeat necessitas magna viduarum, & pauperum non ingratior
Deo, me authore, per eleemosynam satisfactio.

48. *Est ne laudabile, vt vna Missa, cui inest ex altari primi-*
legiato, seu speciali indulto plenaria defuncto indulgentia, cele-
brata pro illius satisfactione, alia, tñd ingens Missarum numerus
pro eodem applicetur? Ita planè. Rationes plures pro re tam
gravi congeram ex Societatis meæ Doctoribus. Quia potest
fieri, vt aliquis defectus in concessione indulgentiæ interue-
nerit, vnde à Deo non acceptetur. Quia potest defectus con-
tingere ex parte accipientis indulgentiam, propter quem sit
irrita. Quia fieri potest, vt Deus tunc non acceptant, non
enim habet infallibilem effectum respectu animæ defuncti.
Hinc fit, vt indulgentiæ, Missæ, ieiunia, &c. eisdem defunctis
sæpius applicentur, vt repetitis suffragiis à pœnis eruantur.

49. *Remittitur ne in Purgatorio etiam culpa venialis, qua*
cum animus iustus è viuis excessit? Cum Valquez affirmatiuè
respondeo, licet sententiam cum eis, qui in illo separatio-
nis instanti per actum dilectionis remitti affirmant, de quo
supra.

CAPVT VIII.

Praxis circa materiam de Indulgentiis & Indulgentiis
ex Societatis IESV Doctoribus.

§. I.
De In-
dulgen-
tiarum
vi.

50. *VT aliqui præter Pontificem possint concedere indol-*
gentias, requiritur Pontificus consensus saltem tacitus
quia concedere indulgentias est relaxare pœnas Deo debitæ,
quod absque ipsius, vel eius V. carij potestate fieri non potest.

rogo tamen, an potestas concedendi indulgentias possit per consuetudinem acquiri? Id communis sententia edocet apud Sanchez de potestate dispensandi vota, & iuramen. quæ dispensatio eodem modo animas in Dei foro absoluit. Layman lib. 5. tract. 7. cap. 4. num. 3.

51. *Requiri causam ad indulgentias piam concedendas dixisti: rogo, an hac pia causa debeat esse proportionata indulgentia?* Afferit Suarius in 3. part. tom. 4. d. 54. sect. 3. num. 5. pro parua causa non licere indulgentias magnas concedere. At Valentia tom. 4. disput. 7. qu. 20. part. 4. & Reginaldus tom. 1. lib. 7. cap. 12. numero 137. probabiliter affirmarunt, huiusmodi proportionem ad validitatem indulgentiarum non requiri.

52. *Quid si absque ulla causa Papa concederet?* Docet Saa v. Saa Indulgentia num. 1. validam esse.

53. *Prodest ne Indulgentia omnibus Christianis vivis, atque defunctis?* Prodest si in gratia existunt. Imò defunctis Catechumenis; quia hi suscipere Baptismum in voto, & sunt beatitudinis capaces, potestque pro illis sacrificium offerri. Granad. in 3. p. cont. 12. tract. 15. d. 6. num. 2. addens etiam vivis Catechumenis prodesse indulgentias.

54. *Profunt ne defunctis ceriò, & infallibiliter?* Afferit Laymanus lib. 5. tract. 7. cap. 7. num. 3. prodesse defunctis per modum impetrationis secundum liberam Dei acceptantis voluntatem. At alij affirmarunt certò & infallibiliter prodesse; quia satisfactio Christi, & Sanctorum sufficit etiam pro illis; iuxta promissionem illam: *Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in caelis.* Mat. 16. Limitat Caietanus hanc doctrinam ad illos defunctos, qui id in vita meruerunt ob pietatem & curam erga alios defunctos; quam limitationem auctor assertionis huiusce Accosta in Cruc. qu. 19. non admittit.

55. *Liberat Indulgentia ab onere implendi pœnitentiam sacramentalem?* Liberat planè, si (v. gr.) Confessarius ieiunium quadraginta dierum imposuit, pœnitens liberatur ab eo ieiunio per indulgentiam quadraginta dierum, ex Granado contr. 12. tract. 7. d. 4. num. 5. At Valentia tom. 4. d. 7. q. 20. part. 3. contrarium adierit; quia obligatio implendi pœnitentiam est iuris diuini, in quo Pontifex dispensare non potest. Porro quamvis pœnitenti ex iure diuino ad integritatem Confessionis aliqua satisfactio imponi debeat: tantam tamen, vel tantam, hanc, vel illam de iure humano imponit Confessarius pro libito, aut secundum ius.]

Laym.

56. *Templo huic indulgentia concessa est, diruitur: rogo, an pereat indulgentia? Perire Layman. lib. 9. tractat. 7. cap. 1. num. 5. docet; quia non loco simpliciter, sed Ecclesie conceditur.*

Lugo.

Redit Ecclesia, an indulgentia redeat? Dubitat Can. Lugo de Pœnit. disp. 27. sect. 8. num. 131. quia re vera Ecclesia est alia physicè, & moraliter, nouamque requirit consecrationem. Secus si dirueretur, & reficeretur per partes.

§. 2.
Requiritur ad indulgentiam lucrationem.
Præp.

57. *Dixisti indulgentiam non acquiri nisi ab existente in gratia: rogo, an qui pro defunctis indulgentiam lucrari intendunt debeant in gratia existere? Sufficit ipsas animas in gratia esse, quibus indulgentia applicatur, & Ecclesia, cuius nomine illud opus geritur; ob quod Pontifex satisfactionem Christi, & Sanctorum dispensat. Præpositus in 3. part. q. 14. dub. 10. num. 93.*

Granad.

58. *Vt viuus sibi acquirat indulgentiam, necessum ne est, toto tempore quo gerit opera iniuncta, in gratia esse? Sufficit esse in gratia eo instanti, quo possit verè dici: Completa sunt omnia requisita. quia indulgentiæ effectus prouenit ex satisfactione Christi, & Sanctorum: opera verò iniuncta requiruntur solum vt conditio: vnde non refert, quod in peccato gerantur. Granadus c. 12. tract. 5. d. 2. n. 5.*

Granad.

59. *Scio debere apponi opera, ieiunium scilicet, elemosynas, Confessionis, &c. Rogo, si huiusmodi opera moraliter bona, et circumstantiis fiant mala aut venialiter, aut mortaliter, sufficiunt ne ad indulgentiam lucrationem? Granadus d. 4. num. 10. sufficere docet opus esse bonum ex suo genere, licet ex circumstantiis (& in indiuiduo malum sit; quia præcepta diuina, & humana implentur per opera ex suo genere bona, licet indiuidualiter peccaminosa. An opus est, opera illa potissimum ob indulgentiam effici? Satis est, in eum finem executioni mandari, licet alius finis æquè, aut magis principaliter intendatur. Granadus.*

Granad.

60. *Pontifex Urbanus (v.g.) concessit certum opus gerentibus die Circumcisionis Domini quadraginta annos indulgentiæ. Innocentius autem Dominus nosler alios quadraginta annos, eodem die, eidem operi gerendo apposuit: an per vnum illud opus duplex indulgentia acquiratur? Gerens semel illud opus die illa, octoginta indulgentiæ annos acquireret. Secus si vterque Pontifex opus exigeret nullo alligatum tempore; quia tunc vnusquisque opus exigeret independentè ab alio. Granad. tract. 6. d. 2. n. 8.*

61. *Indicium*

61. Indicitur eleemosyna ad indulgentiam & luccionem: *sufficit qualibet?* Sufficit obolus, si non indicatur fieri cum proportione ad facultates. Quid si pauper vel obolo careat? Commutandam eleemosynam in aliud pium opus aliqui asserere. *Alst ego cum Antonio Fernandez de Corduba part. 3. cap. 3. §. num. 3. affirmo mentem esse Pontificis, quod qui eleemosynam exhibere non potest, absque vlla commutatione indulgentiam consequatur.* Fernad.

62. *Necessario ne imponitur Confessio & Communio gerenda?* Existimo Confessionem, & Communionem, (si aliud non exprimitur) exigere, ut homo in gratia constituatur, ut possit lucrari indulgentiam. Vnde qui solum venialibus illigatur, non tenetur Confessione, aut Communioni operam impendere. *Turrianus select. part. 2. d. 31. dub. 64.* Turr.

63. *In rubrica indulgentiarum quinque Sanctorum exprimitur, si admittatur granum, posse pro illa vice aliud subrogari, Profecto grano amisso, aliud substitui; sed postmodum amissum inueni: cuiusnam, precor indulgentia remaneret affixa?* Non priori, sed subrogato; quia verificata fuit conditio, ut possit secundum eligi. At ex quo huic applicata fuit, in priori cessauit. Tutius tamen erit vtrumque retinere. *Lugo de poen. d. 27. sect. 8. §. 3. num. 150.* Lugo.

64. *Quomodo noua applicatio nouo grano facienda?* Sufficit actus mentalis; quia non est concessio indulgentiae, & sic iurisdictionis actus; sed sola deputatio grani, tanquam conditio a summo Praesule requisita ad hoc, ut ab ipso talis indulgentia tali grano concessa sit. *Adhuc Cardinal. Lugo Lugo citatus.*

65. *Quidnam significat verbum, Plenaria, Plenissima, Quadragesima, Media, aut Quarta pars peccatorum?* Ex doctrina *Tollet* respondebo. Inter Plenariam & Plenissimam nullum est discrimen, quoad poenae remissionem; tota enim simul remittitur tam per Plenariam, quam per Plenissimam, quam per Iubileum. *Distinctio tamen aliqua assolet esse respectu facultatum, aut priuilegiorum, quae in Bullis conceduntur.* *Quadragesima* spatium significat quadraginta dierum, in quibus a carnibus abstinemus, qui quidem olim arctiori poenitentia colebantur, dum fideles solo pane & aqua vescerentur. *Media* autem, aut *Tertia pars peccatorum* significat remissionem poenae debitae pro dimidia aut tertia peccatorum parte. §. 3. De indulgentijs varia.

66. *Qui alienam habet Coronam aut calculum benedictum inuentum, vel sibi commodatum, potest ne eandem consecrari?* Et sequi

Henriq. sequi indulgentiam, quam Dominus illius Corona aut grani consequeretur? Affirmat Henriquez posse modo Coronam, seu granum apud se, non tantum domi, habere.

Laym. 67. *An lucretur indulgentias, qui illud opus exequitur, cui adnexa sunt, licet id ignoret?* Laymanus ait indulgentiam plenariam ab Adriano V I. concessam non solum Regularibus, sed & omnibus Christi fidelibus recitantibus ad tria signa campanæ post Solis occasum tria AVE MARIA cum versiculis, *Angelus Domini*, &c. ex probabili aliquorum sententia etiam lucrari illos, qui nesciunt tales indulgentias illi operi annexas. Non improbo.

68. *Sunt ne exempti capaces Episcopales indulgentias participandi?* Licet indulgentiæ solis subditis concedantur, exempti tamen participes reddi possunt indulgentiarum huiusmodi. Imò vnus Episcopus, Laymano auctore, subditis suis dare potest facultatem lucrandi alterius Episcopi indulgentiam.

Laym. 69. *Possunt ne sæpius in die indulgentiam localem lucrari?* Si indulgentia localis posita est cum limitatione temporis, v. gr. diei; tum qui sæpius in die Ecclesiam visitat, semel tantum indulgentiam lucratur; secus si absque determinatione indulgentia Ecclesiam visitantibus sit concessa. Ita Laymanus, addens nomine Ecclesiæ, cui indulgentia conceditur lucranda à visitantibus etiam adiunctum cœmeterium intelligi oportere.

§.4. 70. *Quidnam conceditur visitantibus quinque Ecclesiis, aut De quotidianis stationibus.* quinque Altaria, precibus pro libito effusis ex Pontificis intentione? Egregia quidem indulgentia est, cuius pauci adæquant cognitionem. Bullæ quidem hæc verba: *Item concede su Santidad a los que en dias de Quaresma o otros dias del año en que ni Estaciones en Roma, visitaren cinco Iglesias, o cinco Altarés, ganon, y con sigan todas las indulgencias, y perdones, que ganau los que personalmente visitan las Iglesias de la Ciudad de Roma, y extra muros della, como las ganarian, si personalmente visitassen las dichas Iglesias.* In Basilica D. Petri septem Altaria adsunt, vbi stationes per totius anni circulum. *Auct. Primil. mendic. Inter alii sunt septem Altaria principalia, in quibus per totum annum integrum sunt stationes, fol. 286.* Bulla præscribit eum, qui inuisit Altaria, cum stationes Romæ habentur, cunctas illas lucrari indulgentias: quotidie huiusmodi habentur Romæ stationes; ergo qui quotidie Altaria inuisit, quotidie lucratur illas indulgentias. Profecò apud Ecclesiam D. Pauli

D. Pauli ad sunt alia septem Altaria, vbi indulgentiæ eadem ac in Petri Basilica impenduntur. Æquat equidem vtramque Ecclesiam Templum D. Sebastiani, vti Hieron. Sorb. fol. 287. affirmat. Præterea tria loca Romæ iacent, vbi quotidie fideles plenariam possunt lucrari indulgentiam, nempe Sacellum Baptistæ apud Ecclesiam S. Ioannis Lateranensis: Sacellum D. Laurentij dictum *Sanctum Sanctorum*: & Sacellum S. Helenæ in Templo S. Crucis. Rodriq. §. 8. fol. 61. Apud Ecclesiam D. Ioannis Lateranensis antiqua tabella conspicitur, vbi verba Sylvestri Papæ ad Imperatorem Constantinum exarantur: *Domine IESVS CHRISTVS, qui te mundauit à lepra per suam misericordiam mundet, & purificet omnes venientes huc sine peccato mortali: & auctoritate Apostol. Petri & Pauli, & nostra sit eis remissio omnium peccatorum quocumque tempore anni.* Porro hæc indulgentia à multis Pontificibus confirmata est, aliis innumeris superadditis, de quibus sic Papa Bonifacius: *Totæ tantæ sunt indulgentiæ D. Ioannis Lateranensis, vt solus Deus possit annumerare. Et ego omnes illas confirmo.* Quid apud reliquas Urbis Ecclesias. Hæc quidem omnes quotidie visitatione quinque Altarium, Bulla attestante, à nobis acquiruntur; quia quotidie instituta sunt stationes. *Rogo num quotidie sapius hæc Altarium indulgentiam comparari possit?* Toties quidem quotidie lucratur, quoties Altaria inuisimus, imò, authore Roderico, animabus Purgatorij potest applicari lucratio reperita. Bulla plumbea sic: *Omnes & singulas indulgentias stationum intra, & extra muros prædictæ Urbis tam pro se, quam per modum suffragij (pro defunctis pro quibus visitauerint, consequentur.* Ad hæc qui visitant diebus Mercurij Templum D. Pauli Purgatorij animam liberant à cruciata. *Quid si ob Templi frequentiam non possim ingredi?* Iuxta ostium sufficit preces effundere. *Sufficiet ne sine situs mutatione cuncta Altaria inuisere?* Sufficiet, Saa authore, si singulis Altaribus caput inclines. *Tria solummodo apud templum Altaria.* Bis duo inuisantur. Quòd si vnicum Altare fuerit, quinquies vnicum inuisendum est.

72. *Vtrum pœnitentiæ, aut satisfactionis loca indulgentiæ lucratio deseruiat?* Dixi applicante Confessario, deseruire. Ad do ex Toledo, etiam non applicante Confessore, posse pœnitentem impositam satisfactionem in indulgentiæ lucracionem commutare, modò medicinalis sit vti fere semper. Mihi credite impositam à Confessario pœnitentiam implere in gratiæ augustius incrementum maioris quidem momenti, quam pœnitentiæ remissio.

non

Laym. 72. *Episcopus ultra potestatis sue limites indulgentiam concedit: num valide?* Irritam planè quoad excessum Laymanus affirmat. v.g. concedit sexaginta dierum indulgentiam, vallet solum quoad quadraginta. Porrò (vti idem Doctor adnotat) viuis, non mortuis potest Præful illam indulgentiam impertiri.

Laym. 73. *An indulgentia quavis viuis concessa valeat defunctis applicari?* Negat Laymanus, nisi expressum in concessione fuerit. Possunt tamen illa opera egregia quemadmodum preces, & reliqua iusta opera in pœnæ remissionem. Undenam fit non ita certò & infallibiliter indulgentiam prodesse defunctis, quemadmodum viuis? Dixi, quia viuis Pontifex indulgentias dat per modum iudiciariæ absolutionis: defunctis autem non sic, sed per modum suffragij. Credibile tamen cum Laymano iudico eas Deum acceptare, facilius quidem pro iis defunctis oblatas, qui ex hac vita plus digni hac condonatione decessere.

§. 5. De Iubileo. Filliuc. 74. *Circa Iubilæi consecutionem præter illa, qua innuisti, occurrunt ne aliqua digna obseruatu.* Plura quidem. Hæc in primis ex Filliucio adnoto. Iubileum, quod remissionis annus fructuosus & germinans olim apud Hebræos vocabatur, apud Christicolos indulgentias significat, quæ in amplissima forma conceduntur non solum in anno, qui Sanctus dicitur, verum etiam extra illum.

75. *Vt acquirantur huiusmodi indulgentiæ Iubilei, quanam præstanda?* Primò Ecclesiæ quatuor vrbis deuotè semel saltem in die visitandæ à Romanis, & incolis Romæ per dies triginta, à peregrinis & exteris per quindecim: in quo tamen tempore Confessarij dispensant. Deinde prototius Christiani populi salute rogandus est Deus. Denique verè pœnitentes & confessi esse debent. Apertionis Sanctæ Portæ ceremonia vetustissima est; non tamen ad indulgentiam lucrandam eius ingressus est necessarius. Profectò pluries in anno lucrari quis potest Iubilei indulgentias, nisi alia Pontificis mens fuerit verbis expressa.

76. *Veni ad indulgentias, quæ in forma Iubilei conceduntur.* Opera sex iniungi solent, Ecclesiæ visitatio, oratio, ieiunium, elemosyna, Confessio, & Communio cum circumstantiis in Bulla expressis. Vnaque cum eis singulis quidem Christianis, etiam Regularibus potestas conceditur eligendi Confessarium ex approbatis, Confessariis verò facultas vota quæcunque commutandi, excepto Castitatis, & Religionis. Eius publicatio

publicatio in singulis quibusque Prouincijs, aut ciuitatibus expectanda est. Eius verò consecutio etiam potest à Confessario electo iustas ob causas differri. Confessio ante Dominicam diem peragenda, cætera, si quæ essent commutanda, etiam in ipsa die. Satis est semel eleemosynam largiri quantumcunque sit. Omnes Regulares etiam suis constitutionibus prohibiti, quemlibet ex approbatis eligere sibi Confessarium possunt. Iubileo completo, etiam potest quis à reseruatis oblitis absolui, modò eo animo Iubilei tempore confessus sit. Qui animo lucrandi Iubileum reseruata confessus est, etiam si postea mutata intentione, illud non lucretur, ab iis manet absolutus. Profectò iuramenta vigore Iubilei commutari non possunt. Hæc ex *Filliucio*.

ultimam

Filliuc.

77. Iubilei peractis omnibus quis in casum incidit reseruatum: potest ne virtute Iubilei absolui, etiamsi antea sit Iubileum lucratus? Potest quidem; quia tempus Iubilei nondum effluxit. Sic *Henriquez*.

78. Egit quis Confessionem sacrilegam, & sumpsit Eucharistiam indignè, in ultimo autem Iubilei termino per actum Contritionis redit in gratiam: consequitur ne Iubileum? Consequitur authore eodem *Henriq.* qui adiicit posse quemlibet idem Iubileum duabus hebdomadibus lucrari. Veram puto contrariam *Laym.* & *Filliuc.* sententiam semel tantum lucrari te posse affirmantem. Atramèn *Henrici* & aliorum probabilis est opinio, si diligentia adhibeantur. Consequenter si plures hebdomadæ præscribuntur, vt accidit hoc anno quadagesimo primo super sexcentos, cunctis poteris lucrari probabiliter, Confessarium eligere, &c.

Henriq.

Laym.

Filliuc.

Henr.

op. præscripta iterum.

79. Qui ex inuincibili ignorantia nesciuit promulgatum esse Iubileum, poterit ne, illo transacto, intra alias duas hebdomades lucrari? Posse idem asserit *Henriquez*. Imò qui neglexit in patria, alibi poterit ex eiusdem Doctoris placito, lucrari.

Henr.

80. Diobus immediatis diebus duo Iubilea concurrunt, v. gr. Iubileum *S. Ignacij Parentis nostri*, & *Porriuncula*: num necesse repetere Confessionem, & Communionem ad utraque lucranda? Minimè, sed alia opera solùm reperenda; quia Confessio & Communio solùm ad emundationem animi requirebantur. Ita *Turrianus*.

Turr.

81. Cœpit quis confiteri sub finem temporis, quo durat Iubileum, (idem de Bulla Cruciatâ affirmarim) nec potuit iustas ob causas absolui: potest ne post tempus virtute Iubilei præcedentis absolui à quocunque criminæ reseruato? Posse *Sanctius* asserit; quia Confessio fieri cœpta est tempore idoneo.

Sanct.

82. Tempore Iubilæi omisit quis in Confessione peccatum referuatatum ex iusta causa, v. gr. ne complicem cum damno manifestaret: potest ne, elapso Iubilæo, à quocunque Confessario ab hoc crimine absolui? Potest; quia referuatio indirectè ablata est. Hinc

Sanch.

ex Sanctio adiicio eum, qui fuit absolutus virtute Iubilæi à peccatis, quod tamen non est lucratus, si postea meminit se per obliuionem omisisse aliqua referuata, posse ea cuicunque Confessario aperire, & ab eo validè absolui; quia per priorem Confessionem, in qua fuit ab omnibus peccatis absolutus, sublata referuatio fuit Iubilæi virtute, etiam si postea lucratus ille non esset.

Sanch.

*83. An per Iubilæum, etiam Anni Sancti, aut per Bullam Cruciatam suspendantur Regularium priuilegia commutandi vota, & in eis dispensandi, à referuatisque absoluedi? Docet S nctius non suspendi. Adiicit ille posse Confessarium transacto Iubilæo commutare vota pœnitentis illius, qui Iubilæum est consecutus; quia priuilegium commutandi vota, &c. non est addictum vlli tempori præfinito, vt constat ex ipsius Bullæ tenore, in qua cum sermo de priuilegiis adest, hæc clausula additur: *Absque vlla temporis limitatione.* Suarium confirmat.*

Suar.

§. 6. 84. Opera iniuncta ad Iubilæum possunt ne intra duas hebdomadas, v. gr. ieiunando in prima, ac confitendo; in secunda autem communicando? Afferit Præpositus in 3. part. qu. 14. dub. 10. num. 87. dummodo omnia ieiunia vna in hebdomada compleantur; quia Pontifex intendit carnem ieiuniis macerari, quod efficacius ieiunia vnita præstant. At alij sine limitatione affirmant adnotantes ita à sacra Pœnitentaria Romana declaratum.

Præp.

Laym.

85. Possunt ne duobus in locis impleri? Potest quis in Burgenfi Vrbe Tempia inuisere, & si discedat, in Vallisoleтана ieiunare, confiteri, &c. quia fauor Iubilæi est personalis, non localis. Layman lib. 3. tract. 7. c. 8. num. 11.

F.lliuc.

86. Potest Confessarius commutare opera ex legitima causa omissa: sed rogo, an possit omissa ex malitia? Potest assertore Filiucio tom. 1. tractat. 8. cap. 10. num. 268. v. gr. in die Dominica secundæ hebdomadæ inspiratus, doleo, quod præscripta opera non impleuerim, peto alia mihi iniungi, aut prorogari tempus: potest Confessarius præstare; quia & ego hîc & nunc sum iam impotens, & Confessarij facultas nondum expirauit.

87. Alia opera præstiti, sed die Dominica secundæ hebdomadæ inaduenter bibi, nec communicare possum: quidnam?

Potest

Potest tibi Communio in aliud pium opus commutari. Hen-
 riques lib. 7. cap. 10. n. 8.

88. Famulo commisi elemosynæ largitionem, qui quidem aut
 sibi retinuit raptor, aut deses tempore præscripto non impertijt :
 lucror ne Iubilæum? Aliqui abnegarunt; qui opus præscri-
 ptum ad Iubilæi lucrationem non implesti. At Emanuel
 à Saa v. Indulgentia, num. 4. contrarium probabiliter as-
 seruit.

89. Quotnam Ecclesia visitanda? Ait Fillucius tom. 1. Filliuc.
 tract. 8. c. 10. n. 274. sufficere visitare duas. At probabilius
 iuxta Breuis tenorem te geres. Deputat Episcopus plures Ec-
 clesias in ciuitate, aut oppido, quàm Pontifex deputauit in Vrbe.
 Sufficit visitare quot deputauit Pontifex; quia Episcopus non
 potest Papæ priuilegium onerare. Si verò Episcopus paucio-
 res, aut vnâ tantum deputaret, illa sufficeret.

90. An ex Cœmeterio possit Ecclesia visitari, si præ fidelium
 confluxio ne non detur ingressus? Potest. Imò nomine Ecclesiæ
 etiam Cœmeterium adiunctum reputatur; quia in fauora-
 bilibus verba larè debent interpretari. Layman. lib. 5. tract. 7. Laym.
 c. 3. num. 9.

91. Circa Confessionem in Breui dicitur? Omnibus verè
 pœnitentibus, & confessis, vel omnibus contritis, & confes-
 sis, qui visitauerint, &c. concedimus indulgentiam, &c. Exi-
 gitur ne tunc Confessio, ut opus iniunctum? Non, sed ut dispo-
 sitio. Vnde si quis aliàs esset in gratia per Contritionem cum
 voto, seu proposito confitendi tempore debito iuxta præce-
 ptum Ecclesiæ, lucraretur Iubilæum. Ita Coninch de Sac. d. 12.
 dub. 7. n. 38. addens nec si Confessio, ut opus iniunctum requi-
 ratur, emitti necessariò debere ab eo, qui tantum venialibus
 infectus est. Coni.

92. Quis die Veneris confitatur, & in Sabbato antequam in-
 dulgentiam consequatur, mortaliter delinquit: debet ne iterum
 confiteri? Suarius in 3. p. tom. 1. d. 22. sect. 3. n. 7. asserit; sed negat
 Granadus in 3. p. contr. 12. tract. 5. l. 4. num. 8. quia Iubilæum
 vnâ tantum exigit Confessionem, quæ cum possit fieri ali-
 quot diebus antequam indulgentiam cōsequamur, & qui de-
 liquit possit ad statum gratiæ redire per Contritionis actum:
 non est, cur Confessionis onus multiplicetur. Suar.
 Gran.

93. Quid si in Confessione quis aliquod peccatum mortale
 esset oblitus: tenetur ne aliam inire Confessionem, ut aperiat
 ad lucrationem Iubilæi? Sufficit prelapsa Confessio, in qua
 virtualiter, seu indirectè remissum fuit. Præpositus in 3. p. 7. 14. Præp.
 dub. 10. n. 84.

94. Sufficit ne confiteri Confessario à proprio Prelato approbato? Negat Henriquez lib. 6. c. 6. num. 4. Gl. litt. K. quia in Breui dicitur, *Approbatum ab Ordinario*, Prelatus autem Regularis non est Ordinarius.

95. *Tempore Iubilaei quis obtinuit absolutionem à reservatis animo lucrandi Iubilaeum, quod postmodum sua causa non lucratur, an reincident in reservationem?* Negat Suarius in 3. part. tom. 4. disp. 31. sect. 4. num. 5. quia non fuit absolutus ad reincidentiam, nec Confessarius absolueret sub conditione posset: *si lucraberis Iubilaeum*; quia absolutio debet esse absoluta.

96. *Is in Confessione aliquot reservata oblitus fuit, potest ne iam à quolibet Confessario absolui?* Potest; quia cum illa Confessio fuerit valida, absolutio etiam oblita completa est: & Confessarius absoluendo habere debuit intentionem quamcunque reservationem auferendi, Sanchez de Matr. om. 2. lib. 8. d. 15. n. 21. Scio Suar. citatum n. 23. contrarium asseruisse.

97. *Quis Iubilaeum lucratus est sine Confessione praemissa, quia non fuit recordatus se peccatum quoddam reservatum commisisse: postea ne memor, potest virtute Iubilaei transacti Confessarium eligere?* Negat Henriquez lib. 6. cap. 16. num. 6. quia nulla peccatorum absolutio data fuit quae indirecte oblita peccata complecteretur. At probabiliter alij putant Confessarium postea adhuc eligi posse, à quo à reservato crimine absolueretur; quia Iubilaeum lucratus est, & consequenter privilegium eligendi sibi Confessarium acquisiuit; quo uti potest. Iubilaeo transacto; quia ad tempus Iubilaei non restringitur.

98. *Quis absolutus est à reservatis Iubilaei intuitu, quod postea acquirere, aut lucrari noluit: an deliquit mortaliter non persciendo?* Afferit Suarez de Rel. tom. 2. lib. 2. c. 6. n. 11. At alij probabiliter negant; quia is nihil promisit nec Confessarius illi aliquam obligationem imposuit, nec Pontifex ipse: haud ergo est, cur poenitens oneretur.

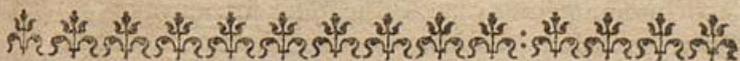
99. Scio, per Iubilaeum posse omnia vota commutari, quae per cruciatam d' ximus: rogo, an commutentur vota peregrinationis *Rome, Ierosolymae, Compostellae* & Quando in concessione generali non excipiuntur, probabile est ex Maldero commutari posse, licet non exprimantur. Probabilius tamen cum Suario asserendum tom. 2. de Relig. lib. 6. c. 15. n. 4. commutari non posse. At si Malderi sententiam velis amplecti, adnota discrimen inter vota castitatis perpetuae ac Religionis, & alia Pontifici

Pontifici reseruata, quod illa duo non comprehenduntur in generali concessione, nisi exprimantur: reliqua autem satis expressa censentur, dum non excipiuntur.

100. *Potest ne quis in vno, vel duobus bis lucrari Iubilæum quoad omnia priuilegia?* Negat Layman lib. 5. tract. 7. c. 8. n. 9. Laym.

Filliucius tom. 1. tract. 8. cap. 10. num. 278. Clementem VIII. respondisse testatur, Iubilæum tam in anno Sancto, quam in aliis semel tantum sumi posse. Rationem reddit Torres 2. 2. Torr.

tom. 1. cap. 188. a. 12. d. 6. num. 8. quia in Breui dicitur, gratiam consequendam esse vna è duabus hebdomadibus dis-iunctione. Porro Henriquez lib. 6. cap. 16. num. 3. contrarium Henriq. affirmavit; quia cum Iubilæum propter opera concedatur, & bis iniuncta opera possit quis implere: non est, cur Iubilæum bis obtinere non possit; præcipue quia gratiæ sunt ampliandæ.

EXAMEN VI.

Circa materiam de Sacramento Eucharistiæ.

CAPVT PRIMVM.

Definitio, institutio, necessitas Eucharistiæ.

1. *Vidnam Eucharistia?* Sacramentum, quod sub speciebus panis & vini continet corpus & sanguinem Christi ad conseruationem spiritualis vitæ per Baptismum acceptæ.

2. *Quando institutum hoc Sacramentum?* Ab ipso Christo in vltima Cœna perfectum est, quando post Agnum typicum, & lotis Discipulorum pedibus ante communem Cœnam, illud instituit, primus sumpsit, & omnibus Discipulis dedit, etiam Iudæ, quo tempore, vti ex Patrum constat sententiis, conuenientissimè institutum est.

3. *Quàm necessaria sit Eucharistia?* Ex fine quidem maxime eius necessitas agnoscitur. Finis quippe instituendi huiusce Mysterij non originalis, aut mortalis culpæ remissio, sed gratiæ augmentum, & spiritualis vitæ nutritio fuit. Et quamuis ad perseverandum in gratia siue re ipsa, siue in voto medium absolutè necessarium non sit, non paruulis modò,